

คู่มือปฏิบัติงานการบูรณาการพันธกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ.๒๕๕๕

คู่มือปฏิบัติงานการบูรณาการพันธกิจ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ปรึกษา
พระศรีคัมภีรญาณ รศ.ดร.
พระเมธีธรรมอาจารย์
พระมหาโชวี ทสฺสนีโย ดร.
รศ.สนิท สัตโยภาส
ผศ.ดร.กาญจนา เกียรติมนิรัตน์

คณะกรรมการจัดทำ
พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส รศ. ดร.
พระมหาสุทิตย์ อากาศโร ดร.
พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวิฑฒโน
พระครูปลัดสุวัฒนบัณฑิตคุณ
พระมหาสุทัศน์ ติสฺสรวาทิ
พระมหาวิชาญ สุวิชาโน
ผศ.ดร.โกนิภรณ์ ศรีทอง
ผศ.ดร.ประยูร สุยะใจ
ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี
นายไพศาล ศรีวิชัย
นางรุ่งทิพย์ กล้าหาญ
นางไฉไลฤดี ยุวนะศิริ

แบบปก ภาพประกอบและรูปเล่ม นายภัชรบถ ฤทธิ์เต็ม
จัดพิมพ์โดย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ที่ ๑ ต.ลำไทร อ.วังน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

คำปรารภ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยก่อตั้งขึ้นตามพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ มีพันธกิจ ๔ ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภายใต้ปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม” เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

ปัจจุบัน นโยบายการศึกษาของชาติมุ่งเน้นให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีปัญญาในการพิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีความซับซ้อนได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ด้วยความเข้าใจศาสตร์วิชาการ ศิลปะการใช้ชีวิตและสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้น มหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อนำการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาบูรณาการเข้าด้วยกัน ซึ่งจะทำให้บัณฑิตเป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจได้อย่างผสมผสานกลมกลืนเป็นองค์รวม นำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการบูรณาการพันธกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อจัดทำขั้นตอน วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติงานบูรณาการพันธกิจในรูปแบบที่หลากหลาย สำหรับส่วนงานและบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายปฏิบัติการวิชาชีพของมหาวิทยาลัย

ขออนุโมทนาในวิริยอุตสาหะของคณะกรรมการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการบูรณาการพันธกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้ร่วมกันจัดทำคู่มือสำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย ด้วยอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ขอให้ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่มีสุขภาพแข็งแรง สามารถปฏิบัติงานบูรณาการพันธกิจได้สำเร็จลุล่วงสมโนปรารถนาทุกประการ

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีพันธกิจหลัก ๔ ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีการดำเนินงานตามพันธกิจอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานตามพันธกิจที่ผ่านมามีเป็นแบบแยกส่วน ขณะที่ปัจจุบัน นโยบายการศึกษาของชาติมุ่งเน้นให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีปัญญาในการพิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีความซับซ้อนได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ด้วยความเข้าใจศาสตร์วิชาการ ศิลปะการใช้ชีวิตและสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคม

คู่มือปฏิบัติงานบูรณาการพันธกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานบูรณาการพันธกิจในรูปแบบที่หลากหลาย พร้อมทั้งแบบฟอร์มและตัวอย่าง เพื่อสะดวกแก่ส่วนงานและบุคลากรของมหาวิทยาลัย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือปฏิบัติงานบูรณาการพันธกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มนี้ จะสามารถขับเคลื่อนแนวคิดการบูรณาการพันธกิจสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

**คณะกรรมการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการบูรณาการพันธกิจ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

สารบัญ

คำปรารภ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ ๑ การบูรณาการพันธกิจ	1
๑.๑ ความหมายและความสำคัญ	1
๑.๒ รูปแบบการบูรณาการ	4
บทที่ ๒ การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน	5
๒.๑ รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน	9
๒.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	9
๒.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ	15
บทที่ ๓ การบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	
กับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต	18
๓.๑ รูปแบบการบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	18
๓.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	19
๓.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ	21
บทที่ ๔ การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคม	
กับการเรียนการสอน	24
๔.๑ รูปแบบการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคม	
กับการเรียนการสอน	25
๔.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	26
๔.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ	30
บทที่ ๕ การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย	33
๕.๑ รูปแบบการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคม	
กับการวิจัย	33
๕.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	34
๕.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ	36
บทที่ ๖ บทสรุป	39
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	47

การบูรณาการพันธกิจ

๑.๑ ความหมายและความสำคัญของการบูรณาการพันธกิจ

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การทำให้สมบูรณ์ กล่าวคือ ทำให้หน่วยย่อยๆที่มีความสัมพันธ์กันร่วมกันทำหน้าที่ อย่างผสมกลมกลืน เป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ในตนเอง

พันธกิจ (Mission) หมายถึง ภารกิจที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา ต้องปฏิบัติ ๔ ประการ คือ

๑) การผลิตบัณฑิต หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ผลิตและพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๙ ประการ คือ มีปฏิพาน่าเลื่อมใส ใฝ่รู้ใฝ่คิด เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม มีโลกทัศน์ กว้างไกล มีศักยภาพที่จะพัฒนานตนเอง ให้เพียงพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

๒) การวิจัย หมายถึง การค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎก โดยวิธีสหวิทยาการแล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ศีลธรรม และจริยธรรมของสังคม รวมทั้งพัฒนา คุณภาพงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

๓) การบริการวิชาการแก่สังคม หมายถึง การทำกิจกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริม สนับสนุนกิจการคณะสงฆ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน จัดประชุมสัมมนา และฝึกอบรม เพื่อพัฒนาพระสงฆ์และบุคลากรทางศาสนา ให้มีศักยภาพในการธำรงรักษา เผยแพร่หลักคำสอน และเป็นแกนหลักในการพัฒนาจิตใจในวงกว้าง

๔) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การเสริมสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้เอื้อต่อการศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

การบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยดำเนินการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างผสมผสานกลมกลืน เป็นองค์รวม อันส่งผลให้มหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติภารกิจดังกล่าวได้ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ๒๕๕๔) และภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), ๒๕๕๕)

ได้กำหนดให้มีการบูรณาการพันธกิจต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาความรู้ และประสบการณ์แบบองค์รวม ดังนี้

๑) องค์ประกอบที่ ๔ การวิจัย ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ระบบและกลไกการพัฒนา งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เกณฑ์มาตรฐานข้อ ๒ มีการบูรณาการ กระบวนการ วิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน

๒) องค์ประกอบที่ ๕ การบริการทางวิชาการแก่สังคม ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ระบบและกลไกการบริการวิชาการแก่สังคม เกณฑ์มาตรฐานข้อ ๒ มีการบูรณา การงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน และเกณฑ์มาตรฐาน ข้อ ๓ มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย

๓) องค์ประกอบที่ ๖ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เกณฑ์มาตรฐานข้อ ๒ มีการบูรณา การงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรม นักศึกษา

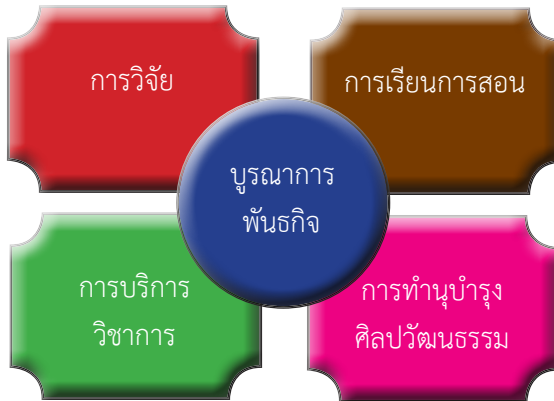
๔) ตัวบ่งชี้ที่ ๘ ของสมศ. ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้ บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและ/หรือการวิจัย

จากองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ดังกล่าวข้างต้น มหาวิทยาลัยทุกแห่ง ของไทยจึงต้องปฏิบัติภารกิจอย่างบูรณาการที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอก ถ้าปฏิบัติได้ตามตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑, ๕.๑, ๖.๑ และตัวบ่งชี้ ที่ ๘ จะส่งผลทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาและคุณภาพการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑.๒ รูปแบบการบูรณาการ

จากองค์ประกอบและตัวชีวิตของการประกันคุณภาพดังกล่าวทำให้ได้รูปแบบของการบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัย จำนวน ๔ แบบ ดังนี้

- ๑) การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน
 - ๒) การบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน และกิจกรรมนิสิต
 - ๓) การบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน
 - ๔) การบูรณาการงานบริการวิชาการกับการวิจัย
- ซึ่งจะได้ดำเนินรายละเอียดในบทต่อไป

การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน

การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ อันเป็นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๔๕ ในหมวด ๔ มาตรา ๒๔ (๕) ว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้”

จากพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้สอนเห็นแนวทางการนำกระบวนการวิจัยมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น ผู้สอนและผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษามีทักษะในการนำกระบวนการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ต้องไม่ใช่การสอนในรายวิชาวิจัย ขั้นตอนการบูรณาการควรเริ่มจากการพิจารณารายวิชาที่สอน พร้อมกับออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยสอดแทรกกระบวนการวิจัยลงในกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในมคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผลโดยระบุกิจกรรมการวิจัยไว้ให้ชัดเจน และควรมีขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการวิจัยและผลการวิจัยระหว่างผู้เรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนขยายขอบฟ้าของการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๒.๑ รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน

วิธีการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน สามารถกระทำได้ดังนี้

๑) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์

การกำหนดให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์ โดยอาจารย์มีงานวิจัยที่เป็นลักษณะชุดโครงการที่ประกอบด้วยโครงการวิจัยย่อยๆ หลายเรื่อง แล้วจัดแบ่งมอบหมายให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกันดำเนินการวิจัยเรื่องย่อยๆ ในชุดโครงการวิจัย โดยมอบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้

๒) นิสิตระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์

โดยกำหนดให้นิสิตระดับปริญญาตรีทำโครงการวิจัย หรือเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของอาจารย์ ดำเนินการโดยที่อาจารย์มีงานวิจัยของตนเองรองรับ และกำหนดให้นิสิตร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์ หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย เช่น ร่วมเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้อาจารย์ควรอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับนิสิตเพื่อให้เข้าใจกระบวนการวิจัยให้ครบทุกขั้นตอน

๓) นิสิตศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้กระบวนการวิจัย

สอนโดยอาจารย์ให้นิสิตศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการ และทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้นๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้และศึกษาต่อไป วิธีนี้จะทำให้นิสิตเข้าใจกระบวนการทำวิจัยมากขึ้น

๔) อาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน

สอนโดยอาจารย์นำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน หรือนำผลการวิจัยของอาจารย์ไปประกอบการสอน นิสิตจะได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และความรู้ที่ทันสมัย เช่น อาจารย์สอนเรื่องป่อเกิดของความรู้ในรายวิชาญาณวิทยา อาจารย์มีงานวิจัยเรื่องญาณวิทยาในพระไตรปิฎก อาจารย์ควรนำผลวิจัยนั้นไปสอนนิสิตด้วย เพื่อให้ นิสิตได้รับองค์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการวิจัยเพิ่มจากเอกสารหรืองานเขียนเดิม

๕) นิสิตเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยคน

อื่นๆ

กำหนดให้นิสิตทุกระดับเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผล
ความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ แล้วมอบหมายให้นิสิต
ที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมและนำไปสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน
ในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

๖) นิสิตเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ

มหาวิทยาลัยอาจจัดประชุมเสนอผลงานวิจัย หรือส่งเสริมนิสิตเข้า
ร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ อาจารย์ควรมอบ
หมายให้นิสิตที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมและนำไปเล่าแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

๒.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

รูปแบบที่ ๑ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
๒	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ.๓ หรือ มคอ.๕ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๓	อาจารย์เขียนชุดโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนวิจัยโดยกำหนดให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วมทำวิจัยโครงการย่อย
๔	อาจารย์คัดเลือกนิสิตในรายวิชาที่สอนเพื่อเข้าร่วมดำเนินการโครงการวิจัย
๕	อาจารย์เป็นที่เลี้ยงในโครงการวิจัยย่อยของนิสิตที่ร่วมงานวิจัย
๖	นิสิตที่ทำวิจัยนำเสนอกระบวนการทำวิจัยจากประสบการณ์จริงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นในรายวิชาที่อาจารย์เจ้าของโครงการวิจัยรับผิดชอบ
๗	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
๘	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัตและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

รูปแบบที่ ๒ นิสิตระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอนเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
๒	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๓	อาจารย์ดำเนินงานโครงการวิจัยในปีการศึกษานั้น
๔	อาจารย์คัดเลือกนิสิตในรายวิชาที่สอนเพื่อร่วมหรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย
๕	อาจารย์นำประสบการณ์จากการทำวิจัยมาประกอบการบรรยายให้นิสิตเข้าใจกระบวนการทำวิจัยอย่างครบถ้วนทุกขั้นตอน โดยให้นิสิตที่มีส่วนร่วมในการทำงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนนิสิต
๖	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
๗	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

รูปแบบที่ ๓ นิสิตศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้กระบวนการวิจัย

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
๒	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๓	อาจารย์รวบรวมบทความผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน เพื่อกระตุ้นให้นิสิตเกิดความสนใจใฝ่รู้ อยากแสวงหาคำตอบของงานวิจัย รวมทั้งแนะนำวิธีอ่านผลงานวิจัยฉบับเต็ม
๔	อาจารย์มอบหมายให้นิสิตค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา โดยแนะนำแหล่งข้อมูลและงานวิจัยที่จะต้องสืบค้นเพื่อนำการศึกษา
๕	อาจารย์มอบหมายให้นิสิตศึกษารายงานวิจัยและสรุปความรู้เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน โดยเน้นการนำเสนอสาระของงานวิจัยอย่างเชื่อมโยงกับสาระที่กำลังเรียนรู้
๖	อาจารย์มอบหมายให้นิสิตทำการประเมินใน ๒ ประเด็นคือ ๑) ประเมินการแสวงหาแหล่งความรู้ต่างๆ ๒) ประเมินการเรียนรู้ของตนเองเกี่ยวกับผลการวิจัย

รูปแบบที่ ๔ อาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
๒	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๓	อาจารย์รวบรวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน
๔	อาจารย์นำกระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และความรู้ที่เป็นผลงานวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับรายวิชาไปสอนนิสิต
๕	อาจารย์วัดและประเมินผลการเรียนรู้

รูปแบบที่ ๕ นิสิตเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือศาสตราจารย์

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
๒	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๓	อาจารย์กำหนดให้นิสิตเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ โดยมอบหมายให้นิสิตที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมตามใบงานที่อาจารย์กำหนด
๔	นิสิตนำความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังไปเล่าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน
๕	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
๖	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

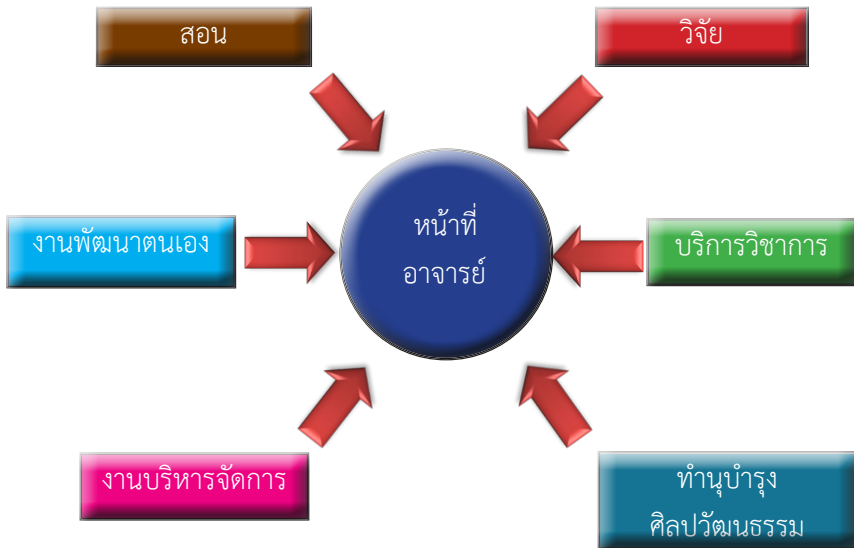
รูปแบบที่ ๖ นิสิตเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
๒	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๓	อาจารย์กำหนดให้นิสิตเข้าฟังการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ โดยมอบหมายให้นิสิตที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมตามใบงานที่อาจารย์กำหนด
๔	นิสิตนำความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังไปเล่าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน
๕	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง แล้วจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
๖	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

๒.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ

แผนผังแสดงหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

๑) บทบาทของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

- ๑.๑) จัดทำแผนการวิจัยที่มีการบูรณาการวิจัยร่วมกับการเรียนการสอน
- ๑.๒) จัดระบบและกลไก สนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการตามแผน
- ๑.๓) จัดหาแหล่งทุนวิจัยให้แก่อาจารย์และนิสิตของมหาวิทยาลัย
- ๑.๔) จัดโครงการส่งเสริมการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต
- ๑.๕) รวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจแล้วเข้าถึงได้
- ๑.๖) เผยแพร่ผลงานวิจัย

๒) บทบาทของคณะ บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชา

- ๒.๑) คณะกำหนดนโยบายและมาตรการให้อาจารย์บูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
- ๒.๒) คณะจัดหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์และนิสิต
- ๒.๓) คณะจัดโครงการส่งเสริมการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต
- ๒.๔) ภาควิชาวางแผนบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษาโดยกำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการให้ชัดเจน และติดตามการจัดทำ มคอ.๓ ของอาจารย์ผู้สอน
- ๒.๕) ภาควิชาจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับงานวิจัย

๓) บทบาทของวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ สำนักวิชาการและสาขาวิชา

- ๓.๑) วิทยาเขตและวิทยาลัยสงฆ์กำหนดนโยบายและมาตรการให้
อาจารย์บูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
- ๓.๒) สำนักวิชาการจัดทำแผนการวิจัยที่มีการบูรณาการวิจัยร่วมกับการ
เรียนการสอนและจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน
- ๓.๓) สำนักวิชาการจัดโครงการส่งเสริมการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วม
ของอาจารย์และนิสิต
- ๓.๔) สาขาวิชาวางแผนบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนใน
แต่ละภาคการศึกษาโดยกำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการให้ชัดเจน และติดตาม
การจัดทำ มคอ.๓ ของอาจารย์ผู้สอน
- ๓.๕) สาขาวิชาจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับงานวิจัย

๔) บทบาทของอาจารย์

- ๔.๑) พัฒนาศักยภาพของตนเองทางการวิจัย
- ๔.๒) สร้างผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ
- ๔.๓) ทำแผนการสอนแบบบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
(มคอ.๓)
- ๔.๔) สอนแบบบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
- ๔.๕) ประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียน
การสอน

บทที่ ๓

การบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต

การนำภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไปบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต คือการจัดการเรียนการสอน ที่นำการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไปผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน และส่วนงานจัดการศึกษาหรือองค์กรนิสิตจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมการสืบสานและธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ส่วนงานจัดการศึกษาจัดขึ้นเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่นิสิต โดยไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร มุ่งเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะ ความรู้ความสามารถ พัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ สุขภาพ ตลอดจน คุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ นิสิต

๓.๑ รูปแบบการบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน และกิจกรรมนิสิต มี ๒ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบที่ ๒ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมบูรณาการร่วมกับกิจกรรม
เสริมหลักสูตร

๓.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

รูปแบบที่ ๑

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	มหาวิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ มีโครงการ/กิจกรรม ที่ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมบรรจุไว้ในแผน
๒	วิเคราะห์สาระความรู้ในรายวิชาที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับ โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่มีอยู่ในแผน
๓	ระบุกิจกรรมการบูรณาการการทำนุบำรุงศิลปปะกับการ เรียน การสอนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและ การประเมินผล
๔	อาจารย์สอนนิสิต หรือนิสิตค้ำคว้าและเรียนรู้จนสามารถจัดทำ โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยใช้หลักการของ PDCA ในการดำเนินการ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
๕	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนิน งานโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

รูปแบบที่ ๒

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมบูรณาการร่วมกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	มหาวิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ กำหนดงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ต้องการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนา
๒	ชี้แจงให้องค์กรนิสิตได้เข้าใจและเห็นความสำคัญของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
๓	อาจารย์ส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตจัดทำโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
๔	นิสิตจัดทำและดำเนินงานโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยนำกระบวนการ PDCA มาใช้อย่างครบถ้วน และกำหนดตัวชี้วัดของการบูรณาการให้ชัดเจน
๕	นิสิตประเมินผลโครงการและประเมินความสำเร็จของการบูรณาการ

๓.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ

๑) บทบาทของสำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม

- ๑.๑) จัดทำแผนทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรม โดยได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
- ๑.๒) จัดระบบ กลไก และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- ๑.๓) สนับสนุนให้อาจารย์และนิสิตนำความรู้ในรายวิชาไปจัดโครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- ๑.๔) ประสานความร่วมมือกับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ เพื่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- ๑.๕) สรุปและประเมินความสำเร็จการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยและเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- ๑.๖) นำผลการประเมินไปพัฒนาระบบ กลไกและแผนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๒) บทบาทของกองกิจการนิสิต

- ๒.๑) จัดประชุมร่วมระหว่าง กองกิจการนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรนิสิต เพื่อวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมนิสิต ในแต่ละปีการศึกษา
- ๒.๒) รวบรวมโครงการและกิจกรรมนิสิตจากกองกิจการนิสิตและคณะ จัดทำแผนกิจกรรมนิสิตในภาพรวม
- ๒.๓) จัดอบรมเสริมความรู้ ฝึกทักษะและประสบการณ์ ในการจัดทำโครงการโดยนำกระบวนการ PDCA มาใช้อย่างครบถ้วน โดยร่วมมือกับคณะ
- ๒.๔) สรุปและประเมินแผนกิจกรรมนิสิตโดยภาพรวม และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

๓) บทบาทของคณะ บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชา

๓.๑) คณะและบัณฑิตวิทยาลัยกำหนดนโยบายและมาตรการ
ให้อาจารย์บูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและ
กิจกรรมนิสิต

๓.๒) คณะและบัณฑิตวิทยาลัยจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน

๓.๓) คณะและบัณฑิตวิทยาลัยจัดโครงการทำนุบำรุงศิลป
วัฒนธรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต

๓.๔) ภาควิชาบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียน
การสอนและกิจกรรมนิสิต ในแต่ละภาคการศึกษา โดยกำหนดรายวิชาที่จะ
บูรณาการให้ชัดเจนและติดตามการจัดทำ มคอ.๓ ของอาจารย์

๓.๕) ภาควิชาประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการงานทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต

๔) บทบาทของวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ สำนักวิชาการและสาขาวิชา

๔.๑) วิทยาเขตและวิทยาลัยสงฆ์กำหนดนโยบายและมาตรการ
ให้อาจารย์บูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและ
กิจกรรมนิสิต

๔.๒) สำนักวิชาการจัดทำแผนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่บูรณา
การกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต พร้อมทั้งจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน

๔.๓) สำนักวิชาการจัดโครงการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมที่
เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต

๔.๔) สาขาวิชาบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการ
เรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต ในแต่ละภาคการศึกษา โดยกำหนดรายวิชาที่จะ
บูรณาการให้ชัดเจน และติดตามการจัดทำ มคอ.๓ ของอาจารย์

๔.๕) สาขาวิชาประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการงานทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต

๕) บทบาทของอาจารย์

๕.๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้นิสิตตระหนักถึงความสำคัญของการสืบสาน อารงรักษารักษา ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๕.๒) แนะนำและให้คำปรึกษาด้านการจัดโครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับองค์กรหรือชมรมนิสิต

๕.๓) ทำแผนการสอนที่บูรณาการกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยระบุให้ชัดเจนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๕.๔) สอนแบบบูรณาการกับงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๕.๕) ประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน

แผนผังแสดงบทบาทหน้าที่ของอาจารย์เกี่ยวกับการบูรณาการพันธกิจงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน

บทที่ ๔

การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคม กับการเรียนการสอน

การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม ทั้งระดับชาติในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดและมีความเชี่ยวชาญ

การให้บริการทางวิชาการเป็นการทำประโยชน์แก่สังคม ทั้งยังช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์ อันจะนำไปสู่การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย การพัฒนาหลักสูตร พัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนิสิต

การบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน จะทำให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีศักยภาพทางวิชาการดี มีความสามารถในการแก้ปัญหา ประยุกต์ใช้ความรู้กับชุมชนได้มากขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการรับใช้ชุมชนและสังคม

๔.๑ รูปแบบการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน

รูปแบบที่ ๑ รายวิชาเป็นตัวตั้งในการบูรณาการ

อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอดคล้องกับโครงการบริการวิชาการที่มีอยู่ในแผน และกำหนดให้นิสิตนำความรู้ภาคทฤษฎีที่ได้จากรายวิชาไปบริการร่วมกับโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

รูปแบบที่ ๒ โครงการบริการวิชาการเป็นตัวตั้งในการบูรณาการ

การจัดโครงการบริการวิชาการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน โดยอาจารย์นำองค์ความรู้ที่ได้จากการบริการวิชาการมาบูรณาการในรายวิชาที่มีเนื้อหาสอดคล้อง และให้นิสิตฝึกปฏิบัติจริงร่วมกับชุมชนภายใต้โครงการบริการวิชาการ

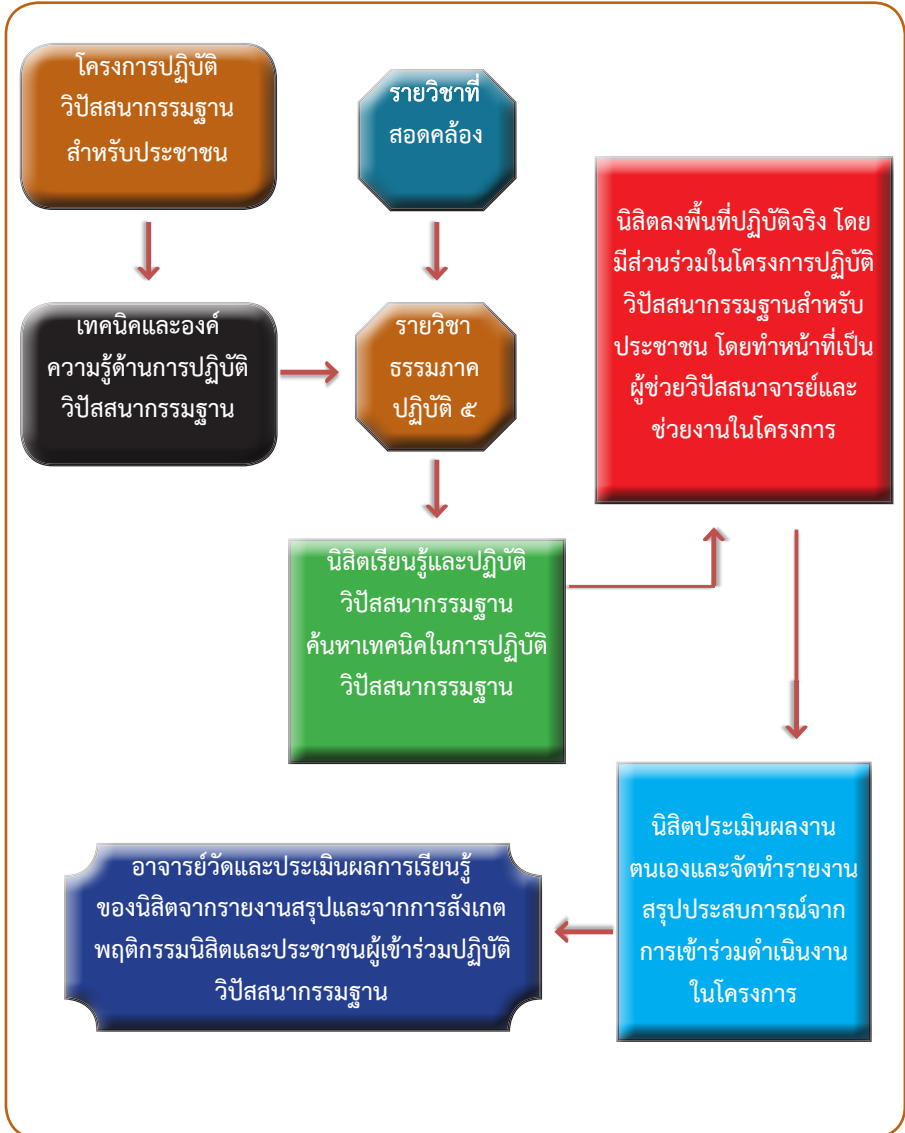

๔.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

รูปแบบที่ ๑ รายวิชาเป็นตัวตั้งในการบูรณาการ

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	มหาวิทยาลัย/วิทยาเขต/วิทยาลัยสงฆ์ มีโครงการบริการวิชาการที่อยู่ในแผน
๒	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาในรายวิชาที่สอดคล้องกับโครงการบริการวิชาการ
๓	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๔	อาจารย์จัดการเรียนการสอนหรือนิสิตค้นคว้าและเรียนรู้ภาคทฤษฎีจนสามารถถ่ายทอดความรู้ได้
๕	อาจารย์จัดให้นิสิตมีส่วนร่วมบริการวิชาการในโครงการบริการวิชาการ เช่น การเป็นวิทยากร เป็นผู้ช่วยวิทยากร เป็นผู้ร่วมดำเนินโครงการกับท้องถิ่น
๖	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานบริการวิชาการ
๗	อาจารย์วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต

ตัวอย่างรูปแบบที่ ๑ รายวิชาธรรมภาคปฏิบัติ ๕ เป็นตัวตั้งในการบูรณาการ
กับโครงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชน

รูปแบบที่ ๒ โครงการบริการวิชาการเป็นต้นตั่งในการบูรณาการ

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	สำรวจความต้องการของชุมชน
๒	จัดโครงการบริการวิชาการที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน
๓	สังเคราะห์องค์ความรู้จากการบริการวิชาการ
๔	พิจารณารายวิชาที่สอดคล้องกับองค์ความรู้จากโครงการบริการวิชาการ
๕	ระบุกิจกรรมบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน ใน มคอ.๓ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล
๖	ดำเนินการบูรณาการ ในรายวิชาโดยให้นิสิตลงมือปฏิบัติศึกษาค้นคว้าทดลองร่วมกับชุมชน
๗	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตจากผลงานของนิสิต

ตัวอย่างรูปแบบที่ ๒ โครงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับนักเรียนมัธยม
โรงเรียนวัดห้วยขมิ้น เป็นตัวตั้งในการบูรณาการกับรายวิชาธรรมภาคปฏิบัติ ๕

๔.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ

๑) บทบาทของสำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม

- ๑.๑) สำรวจความต้องการของผู้รับบริการวิชาการ ได้แก่ ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานวิชาชีพ
- ๑.๒) จัดทำแผนบริการวิชาการที่สอดคล้องกับจุดเน้นและความเชี่ยวชาญ และเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการ โดยได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
- ๑.๓) จัดระบบและกลไก ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนบริการวิชาการ
- ๑.๔) สนับสนุนให้อาจารย์และนิสิตนำความรู้ในรายวิชาไปจัดโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่องค์กร ชุมชน หรือสังคม
- ๑.๕) ประสานความร่วมมือกับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ เพื่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม
- ๑.๖) เป็นแหล่งบริการวิชาการที่อาจารย์และนิสิตสามารถฝึกปฏิบัติงานบริการวิชาการแก่สังคม โดยใช้องค์ความรู้และประสบการณ์จากการเรียนการสอน
- ๑.๗) สรุปและประเมินความสำเร็จการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยและเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- ๑.๘) นำผลการประเมินไปพัฒนาระบบ กลไกและแผนการให้บริการ

๒) บทบาทของคณะ บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชา

๒.๑) คณะกำหนดนโยบายและมาตรการให้อาจารย์บูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน

๒.๒) คณะจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน

๒.๓) คณะจัดโครงการบริการวิชาการที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต

๒.๔) คณะจัดทำโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งทุนและแหล่งปฏิบัติงานบริการวิชาการของนิสิต

๒.๕) ภาควิชาวางแผนบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา โดยกำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการให้ชัดเจน และติดตามการจัดทำ มคอ.๓ ของอาจารย์ผู้สอน

๒.๖) ภาควิชาจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับงานบริการวิชาการ

๓) บทบาทของวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ สำนักวิชาการและสาขาวิชา

๓.๑) วิทยาเขตและวิทยาลัยสงฆ์กำหนดนโยบายและมาตรการให้อาจารย์บูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน

๓.๒) สำนักวิชาการจัดทำแผนการวิจัยที่มีการบูรณาการบริการวิชาการร่วมกับการเรียนการสอนและจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน

๓.๓) สำนักวิชาการจัดโครงการบริการวิชาการที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต

๓.๔) สาขาวิชาวางแผนบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา โดยกำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการให้ชัดเจน และติดตามการจัดทำ มคอ.๓ ของอาจารย์ผู้สอน

๓.๕) สาขาวิชาจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับงานบริการวิชาการ

๔) บทบาทของอาจารย์

- ๔.๑) พัฒนาศักยภาพของตนเองในการบริการวิชาการแก่สังคม
- ๔.๒) สร้างงานบริการวิชาการแก่สังคม
- ๔.๓) ทำแผนการสอนแบบบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาของตน (มคอ.๓)
- ๔.๔) สอนแบบบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน
- ๔.๕) ประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน

บทที่ ๕

การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย

การบูรณาการงานบริการวิชาการกับการวิจัย เป็นการทำประโยชน์แก่สังคม ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ พัฒนางานและบุคลากรของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง การวิจัยการประเมินผลโครงการไม่จัดเป็นการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการวิจัย เพราะเป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการต้องทำในการดำเนินงานปกติ เพื่อนำผลมาปรับปรุงโครงการ

๕.๑ รูปแบบการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย

รูปแบบที่ ๑ การพัฒนาต่อยอดงานบริการวิชาการแก่สังคมไปสู่งานวิจัย

เมื่ออาจารย์ให้บริการวิชาการแก่สังคมแล้วพบว่ามีความรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจ จึงนำมาพัฒนาต่อยอดไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการวิจัย ก่อให้เกิดผลงานวิจัยที่บูรณาการกับงานบริการวิชาการ

รูปแบบที่ ๒ การนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปสู่งานบริการวิชาการ

เมื่ออาจารย์ค้นหาค้นหาองค์ความรู้จากงานวิจัย นำไปพัฒนาปรับปรุงและใช้ประโยชน์จริงในการบริการวิชาการที่ตอบสนองความต้องการของสังคม โดยมีผลงานวิจัยเป็นฐานในการดำเนินงาน

๕.๒ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

รูปแบบที่ ๑ การพัฒนาต่อยอดงานบริการวิชาการแก่สังคมไปสู่งานวิจัย

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	มหาวิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ ดำเนินโครงการบริการวิชาการที่บรรจุในแผน
๒	มหาวิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ วางแผนการบูรณาการพันธกิจ
๓	พัฒนาโจทย์วิจัยจากโครงการบริการวิชาการ
๔	เขียนโครงการวิจัยที่แสดงให้เห็นการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ
๕	ดำเนินโครงการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัยให้แล้วเสร็จในปีการศึกษาที่ประเมิน
๖	ประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการจากแผนบูรณาการที่กำหนดโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง
๗	สรุปและประเมินผลโครงการบริการวิชาการ

รูปแบบที่ ๒ การนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปสู่งานบริการวิชาการ

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
๑	มหาวิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ มีโครงการบริการวิชาการที่บรรจุไว้ในแผน
๒	ค้นหาและรวบรวมองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการบริการวิชาการ
๓	ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการโดยใช้องค์ความรู้จากการวิจัย
๔	สรุปและประเมินผลสำเร็จของโครงการบริการวิชาการ

๕.๓ ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ

๑) บทบาทของสำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม

๑.๑) สำรวจความต้องการของผู้รับบริการวิชาการ ได้แก่ ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานวิชาชีพ

๑.๒) จัดทำแผนบริการวิชาการที่สอดคล้องกับจุดเน้นและความเชี่ยวชาญ และเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการ โดยได้รับการอนุมัติจาก สภามหาวิทยาลัย

๑.๓) จัดระบบและกลไก ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน บริการวิชาการ

๑.๔) สนับสนุนให้อาจารย์และนิสิตนำความรู้ในรายวิชาไปจัด โครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่องค์กร ชุมชน หรือสังคม

๑.๕) ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบเป้าหมายของ โครงการบริการวิชาการกับงานวิจัยให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๖) ค้นหาและรวบรวมองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ โครงการบริการวิชาการ

๑.๗) ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ โดยใช้องค์ความรู้จากการวิจัย

๑.๘) สรุปและประเมินความสำเร็จการบริการวิชาการแก่สังคมเป็น ภาพรวมของมหาวิทยาลัยและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

๒) บทบาทของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

๒.๑) จัดทำแผนงานวิจัยที่มีการบูรณาการวิจัยร่วมกับการบริการวิชาการแก่สังคม

๒.๒) จัดระบบ กลไก และสนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการตามแผน

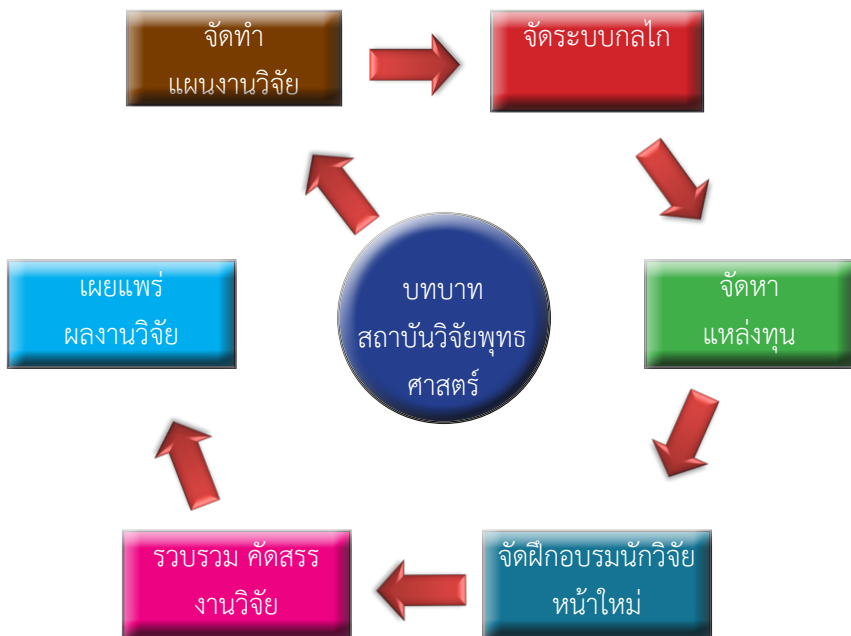
๒.๓) จัดหาแหล่งทุนวิจัยให้บัณฑิตและอาจารย์นักวิจัยของมหาวิทยาลัย

๒.๔) ฝึกอบรมการทำวิจัยให้แก่ นักวิจัยหน้าใหม่

๒.๕) รวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัย เพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจได้

๒.๖) เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะ

แผนผังแสดงบทบาทของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

๓) บทบาทของคณะ บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชา

๓.๑) คณะกำหนดนโยบายและมาตรการให้อาจารย์บูรณาการงานบริการวิชาการกับการวิจัย

๓.๒) คณะจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน

๓.๓) ภาควิชาวางแผนบูรณาการงานบริการวิชาการกับการวิจัย

๔) บทบาทของวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ และสำนักวิชาการ

๔.๑) วิทยาเขตและวิทยาลัยสงฆ์กำหนดนโยบายและมาตรการให้อาจารย์บูรณาการงานบริการวิชาการกับการวิจัย

๔.๒) สำนักวิชาการจัดทำแผนการวิจัยที่มีการบูรณาการบริการวิชาการและจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน

๔.๓) สำนักวิชาการจัดโครงการบริการวิชาการที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต

๕) บทบาทของอาจารย์

๕.๑) พัฒนาศักยภาพของตนเองในการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย

๕.๒) ทำงานบริการวิชาการแก่สังคมที่บูรณาการกับการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

๕.๓) ประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการวิจัยของตนและนิสิต

บทสรุป

การบูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัย สามารถบูรณาการ ๒ พันธกิจเข้าด้วยกัน ๓ พันธกิจเข้าด้วยกัน หรือ ๔ พันธกิจเข้าด้วยกัน

การบูรณาการ ๒ พันธกิจ มี ๔ รูปแบบ คือ (๑) การวิจัยกับการเรียนการสอน (๒) งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต (๓) งานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน (๔) งานบริการวิชาการกับการวิจัย

การบูรณาการ ๓ พันธกิจ มี ๓ รูปแบบ คือ (๑) การเรียนการสอนกับการบริการวิชาการและการทำงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (๒) การเรียนการสอนกับการบริการวิชาการและการวิจัย (๓) การบริการวิชาการกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการวิจัย

การบูรณาการ ๔ พันธกิจ คือ การนำพันธกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง ๔ ด้านคือ การเรียนการสอน การบริการวิชาการ การวิจัย และการทำงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาผสมผสานเข้าด้วยกัน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ ๑ การบูรณาการการเรียนการสอน กับการบริการวิชาการ และการทำงานบำรู้งศิลปวัฒนธรรม

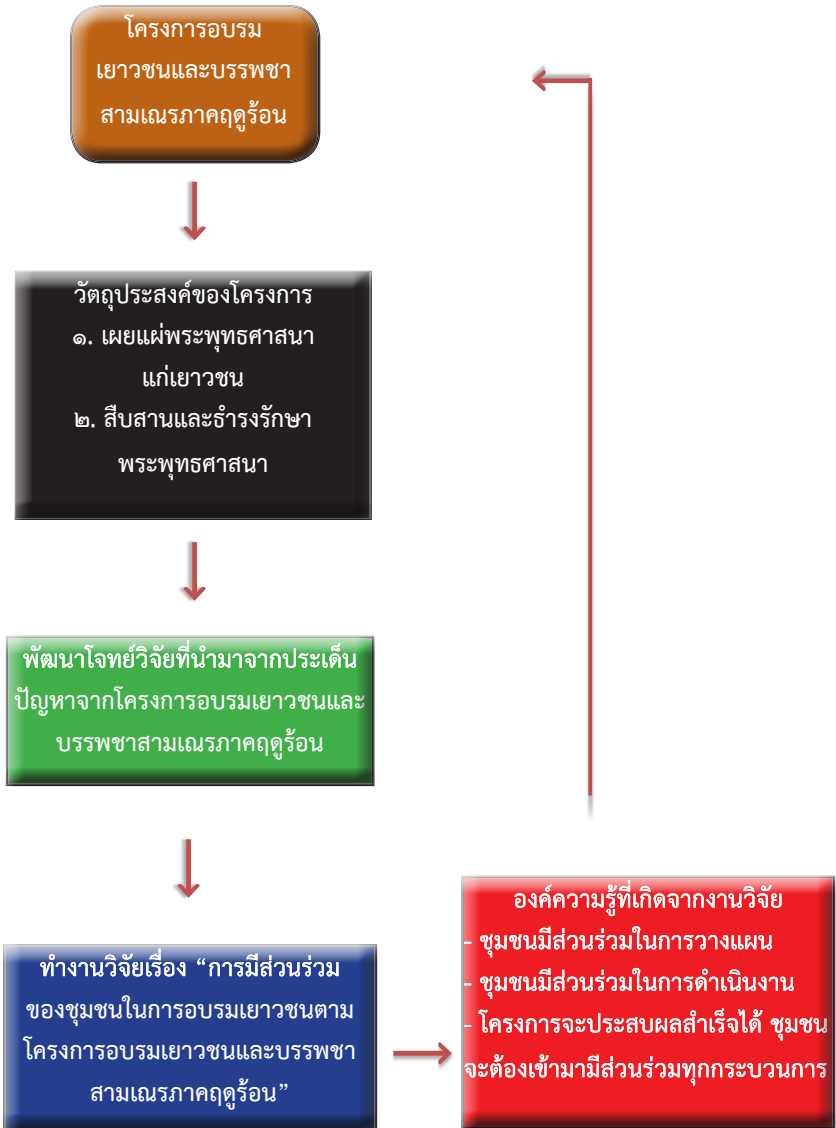

ตัวอย่างที่ ๒ การบูรณาการการเรียนการสอน กับการบริการวิชาการและการวิจัย

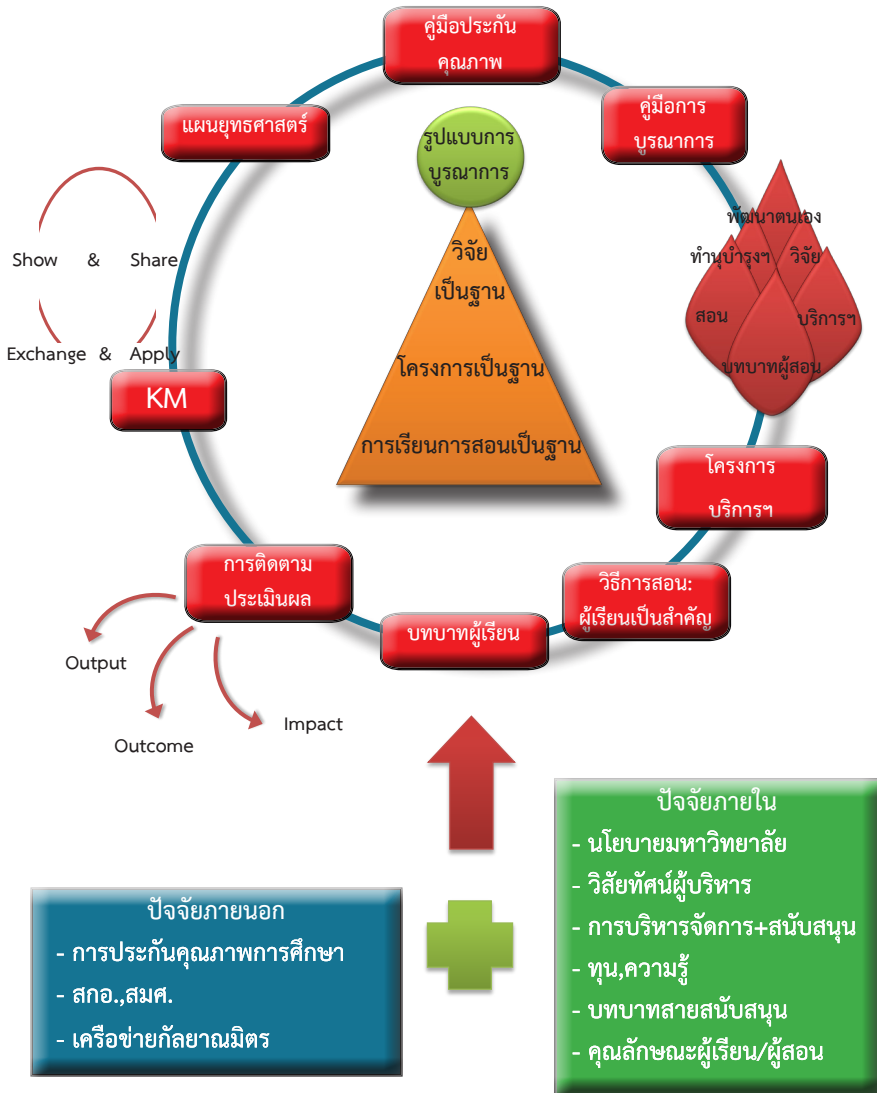
ตัวอย่างที่ ๓ การบริการวิชาการกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการวิจัย

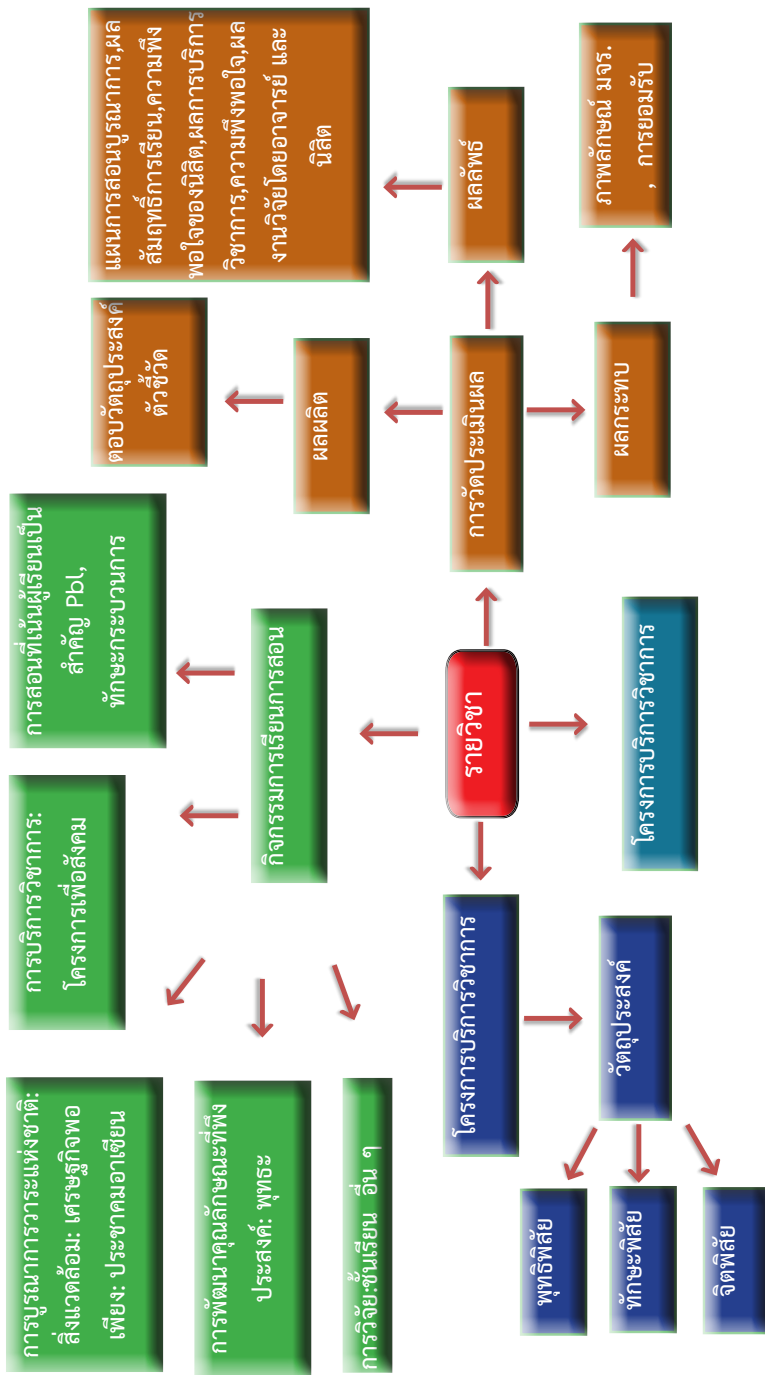

สรุปกระบวนการบูรณาการพันธกิจ

การพัฒนากระบวนการบริหารงานบริการวิชาการ PDCA

ผังบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน และงานวิจัย

บรรณานุกรม

เบญจวรรณ ทิมสุวรรณและรัชนี้ สรรเสริญ. “การบูรณาการ: กระบวนทัศน์ในการ
ประกันคุณภาพการศึกษา”, วารสารการพยาบาลและการศึกษา,
ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ , ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๕.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๕.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๕๔.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), คู่มือ
การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘) ระดับ
อุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ.
๒๕๕๔), พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), ๒๕๕๕.

ภาคผนวก

๑. แบบเสนอโครงการทางวิชาการ
๒. แบบรายงานโครงการ/กิจกรรม
๓. แบบประเมินความพึงพอใจ
๔. แบบติดตามประเมินผลการฝึกอบรม
๕. แบบประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินการบริการทางวิชาการ
๖. แบบสำรวจความต้องการรับบริการทางวิชาการของสถานศึกษา
๗. แบบสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการของชุมชนเป้าหมาย
๘. แบบรายงานประเมินตนเองการบูรณาการภารกิจกับการเรียนการสอนและการวิจัย

ดาวน์โหลดแบบฟอร์ม ๑-๘ ได้ที่หน้าเว็บไซต์กองวิชาการ

<http://aad.mcu.ac.th> หรือ

หน้าเว็บไซต์ประกันคุณภาพการศึกษา

http://qa.mcu.ac.th/qa_download.php

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
“บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนา”

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
“ประยุกต์พระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”

อัตลักษณ์ของบัณฑิต
“มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”

